

Celonárodný projekt „Infraštruktúra knižníc“ a jeho výsledky 2011 – 2020

Jakub Pacześniak, Knižný inštitút, Poľsko

Seminár „Funkčný dizajn a moderná architektúra knižníc“

Bratislava, 30.09.2020

Institut knihy

Institut knihy je národní kulturní instituce, jejímž hlavním cílem je:

popularizovat knihy

rozvíjet čtenářství

propagovat polskou literaturu na světě

Národní program rozvoje čtenářství

„Národní program rozvoje čtenářství“ je víceletý program schválený Radou ministrů pro léta 2016–2020 za účelem zlepšení stavu čtenářství v Polsku, a to prostřednictvím posílení úlohy veřejných, školních a pedagogických knihoven jako lokálních center společenského života, zprostředkujících přístup ke kultuře a znalostem.

Národní program rozvoje čtenářství 2016–2020

Program zřízený Ministerstvem kultury a národního dědictví (MKaND) sestává ze tří priorit, které MKaND realizuje prostřednictvím Národní knihovny, Institutu knihy a Ministerstva národního školství.

Národní program rozvoje čtenářství 2016–2020

- Priorita 1 – nákup nakladatelských novinek do veřejných knihoven
Garant priority – Národní knihovna

Cílem priority je zvýšení atraktivity nabídky veřejných knihoven prostřednictvím navýšení podílu nakladatelských novinek v knihovních fondech a nárustu dostupnosti knih, časopisů, multimédií, notových a kartografických publikací ve fondech veřejných knihoven.

Národní program rozvoje čtenářství 2016–2020

- Priorita 2 – infrastruktura knihoven

Garant priority – Institut knihy

Cílem priority je posílení potenciálu a úlohy veřejných knihoven, stejně jako veřejných knihoven spadajících pod jiné kulturní instituce, jejichž zakládajícím organem je obec. V rámci priority se každoročně vyhlašují soutěže na stavbu, přestavbu, rozšíření, rekonstrukci a vybavení knihoven ve vsích, městysech a městech do 50 tisíc obyvatel.

Národní program rozvoje čtenářství 2016–2020

Priorita 3 – rozvoj zájmu žáků prostřednictvím propagace rozvoje čtenářství u dětí a mládeže, včetně nákupu nakladatelských novinek

Garant priority – Ministerstvo národního školství

Cílem priority je posílení zájmu a čtenářské aktivity žáků prostřednictvím podpory orgánů řídících základní školy, střední školy včetně gymnázií pro děti a mládež, umělecké školy zaměřující se na všeobecné vzdělání, školy, sdružené školy a další vzdělávací střediska při diplomatických a vojenských institucích a konzulátech Polské republiky, ale i pedagogické knihovny, k učinění kroků pro rozvoj zájmu žáků prostřednictvím propagace a podpory čtenářství.

Národní program rozvoje čtenářství 2016–2020

Celkový rozpočet:

435 000 000 zł = 96 650 000 euro

včetně:

170 000 000 zł = 38 000 000 euro

určených na zlepšení infrastruktury knihoven

Infrastruktura knihoven 2016–2020

- Ze státního rozpočtu bylo vyhrazeno **170 mil. zř**
- Počet stavěných či modernizovaných obecních knihoven je nyní **222**

Víceletý program KULTURA+ Priorita Biblioteka+ Infrastruktura knihoven 2011–2015

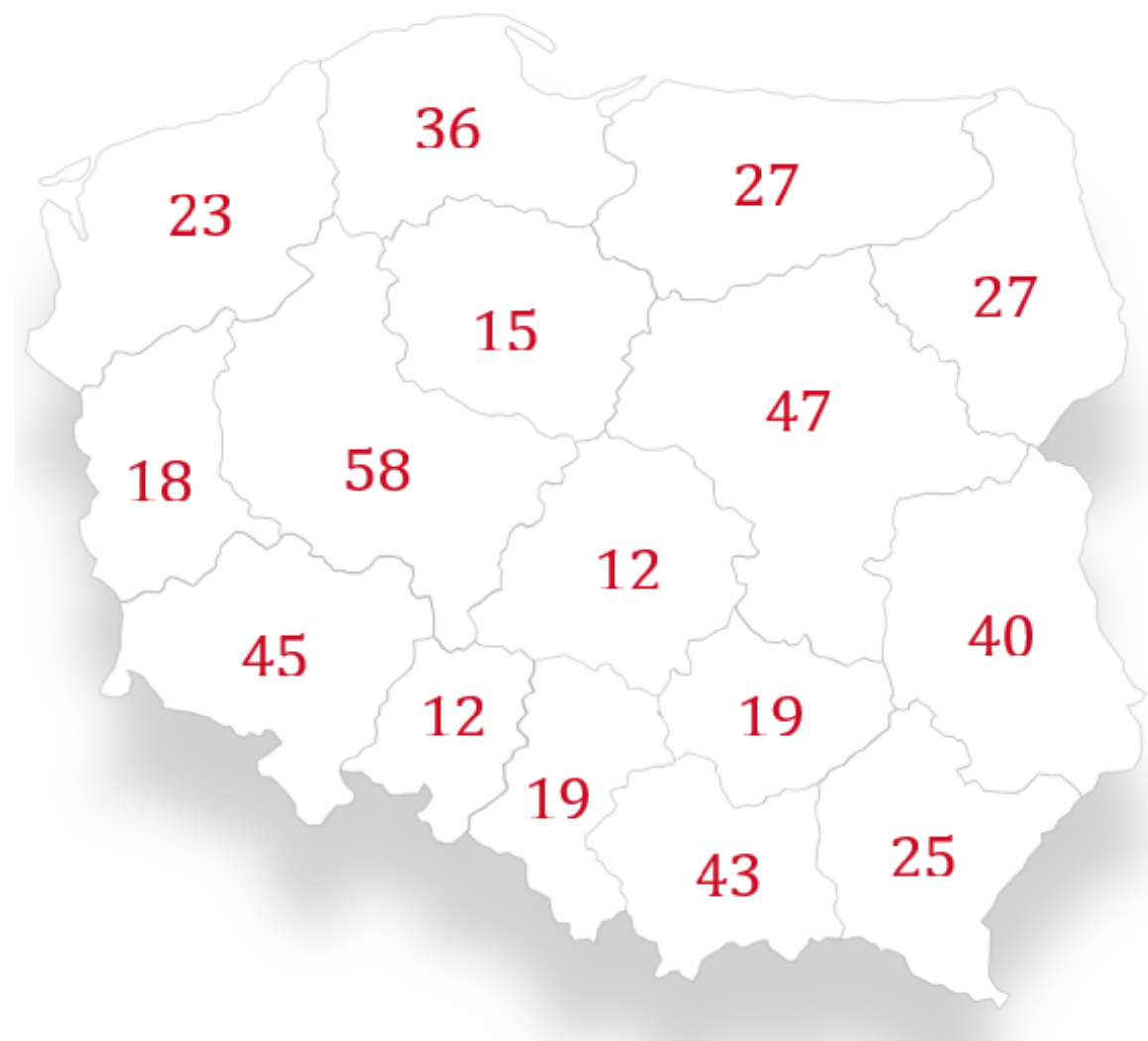
- Ze státního rozpočtu byla vyhrazena finanční podpora ve výši **150 mil. zř**
- Počet postavených či modernizovaných obecních knihoven byl **243**

Infrastruktura knihoven 2011–2020

Finanční podpora:

320 mil. zł = 72 mil. euro

Celkově počet postavených či
modernizovaných obecních knihoven
byl **465**

Počet investic dle jednotlivých vojvodství ->

Vybrané projekční firmy zaměřené na architekturu knihoven:

- Sikora Wnętrza Architektura
- 55 Architekci
- Bulanda Mucha Architekci

OCCO Studio

OCCO Studio

Programová soutěž

- V každé soutěži Institut knihy získává cca 150–250 soutěžních příspěvků, požadované částky dohromady přesahují 200 mil. zlotých, tedy více, než je celkový rozpočet programu.
- Kvůli omezení rozpočtu se dotace udělují pouze cca 15 % předložených soutěžních příspěvků. Například v dubnu 2018 se soutěže zúčastnilo 218 příspěvků, které splňovaly formální požadavky, z nichž dotace obdrželo pouze 42 projektu.

Značné požadavky knihoven a velká chuť se rozvíjet.

Požadavky

Knihovny musí vyhovět řadě požadavků předepsaných Certifikátem Biblioteka+, například:

- zpřístupněný knihovní fond,
- zajištěný bezbariérový přístup
- určitá minimální rozloha knihovny
- vytvoření moderních počítačových stanic pro čtenáře
- přístup k internetu
- minimální velikost knihovního fondu či nákup knihovního materiálu během roku v přepočtu na počet obyvatel obce.

Obecní knihovny a knihovny v malých městech nejsou pouze místy, v nichž si lze půjčovat knihy, ale centry široko pojatého kulturního života.

Atraktivní prostor vybízí k návštěvě knihovny. Institut knihy získává mnoho signálů od ředitelů knihoven překvapených náhlým nárůstem počtu zájemců o knihovny.

Dle údajů ze zpráv Hlavního statistického úřadu K-03, jež veřejné knihovny každý rok poskytují, nárůst počtu osob využívajících objekty knihoven zahrnutých do Priority 2 „Infrastruktura knihoven“ 2016–2020 Národního programu rozvoje čtenářství činí 18 %.

/»Analiza skutków Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 „Infrastruktura bibliotek” 2016-2020 oraz jego wpływu na wzrost czytelnictwa w Polsce«/

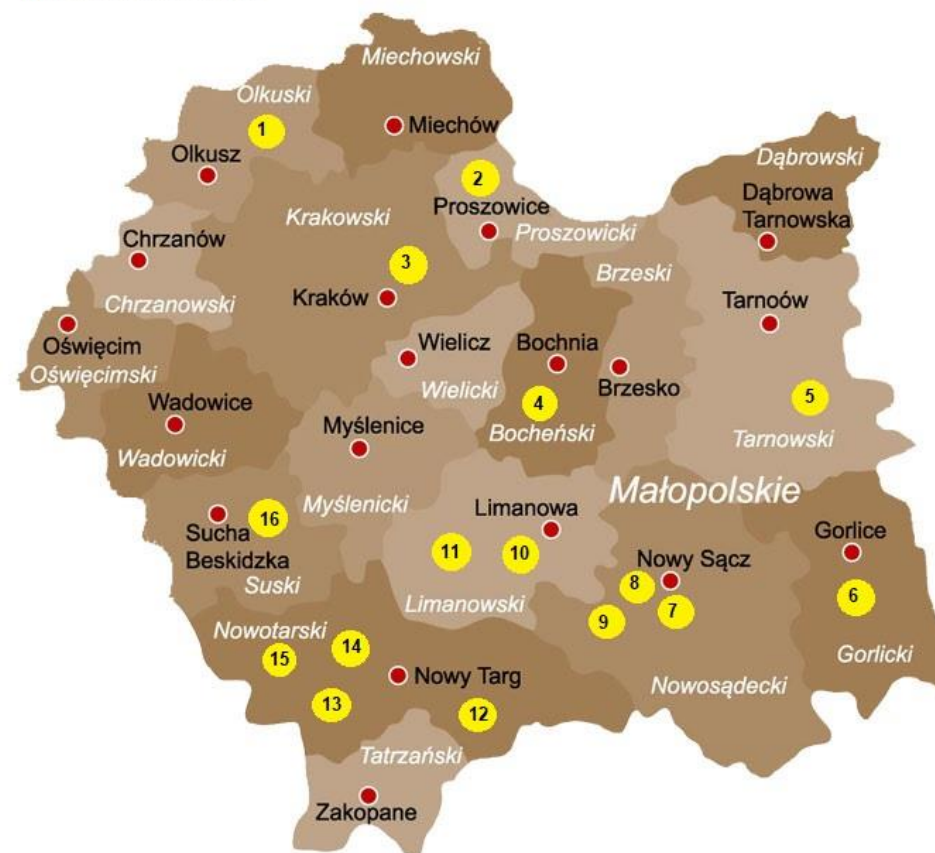
- Vhodně naprojektovaný prostor umožňuje uspořádat uzpůsobit **místo pro různé skupiny, kluby a zájmové kroužky**, které v obcích působí.
- Dobře vybavené **konferenční sály** umožňují organizování autorských čtení či diskusních klubů.
- Vznikají speciální **koutky pro nejmladší čtenáře** s nábytkem vhodným pro děti.
- Knihovny zpřístupňují čtenářům moderní počítačové sály, pro děti se organizuje například výuka programování či robotiky.
- Prostor knihovny se stává místem kulturních iniciativ.

- Knihovny vykazují výjimečnou nápaditost během plánování a vytváření nových objektů.
- Velké popularitě se těší **letní čítárny**, které vznikají na pozemcích blízko knihoven. Stává se, že díky investici získává dosud využívaný objekt nový atraktivní prostor, například prostřednictvím adaptace nevyužívané terasy na zmíněnou čítárnu.
- Někdy také v knihovnách vznikají **kavárny**, které vybízejí ke schůzkám známých a trávení volného času mezi knihami.

Infrastruktura knihoven 2016–2020

Województwo małopolskie

- 1 - Miejska Biblioteka Publiczna w Wolbromiu
- 2 - Miejska Biblioteka Publiczna w Proszowicach
- 3 - Centrum Kultury w Sułoszowej
- 4 - Gminne Centrum Kultury Czytelnictwa i Sportu w Rzezawie
- 5 - Gminne Centrum Kultury i Czytelnictwa w Radłowie
- 6 - Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna Biecz
- 7 - Biblioteka Gminna w Podegrodziu
- 8 - Powiatowa i Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna Stary Sącz
- 9 - Powiatowa i Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna Stary Sącz (drugie dofinansowanie)
- 10 - Miejska Biblioteka Publiczna w Limanowej
- 11 - Miejska Biblioteka w Mszanie Dolnej
- 12 - Gminna Biblioteka Publiczna w Nowym Targu z siedzibą w Waksmundzie
- 13 - Gminna Biblioteka Publiczna w Kluszkowcach
- 14 - Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnym Dunajcu
- 15 - Orawska Biblioteka Publiczna w Jabłoncu (3 obiekty)
- 16 - Gminna Biblioteka Publiczna w Zawoi

Infrastruktura knihoven 2016–2020

- Předkladatel:
Okresní a městská veřejná knihovna Wiktora Bazielicha ve Starém Sączu
- Název projektu:
Přestavba a rozšíření budovy bývalé školy umístěné v Mickiewiczově ulici pro využití PiM-GBP ve Starém Sączu spolu s technickou infrastrukturou
- Celkové náklady:
3 732 900 zł
- Přiznaná částka:
2 000 000 zł

Okresní a městská veřejná knihovna Wiktora Bazielicha ve Starém Sączu

fot. Rafał Kubik

Okresní a městská veřejná knihovna Wiktora Bazielicha ve Starém Sączu

Okresní a městská veřejná knihovna Wiktora Bazielicha ve Starém Sączu

Infrastruktura knihoven 2016–2020

Województwo lubuskie

- 1 - Miejska Biblioteka Publiczna Kostrzyn nad Odrą
- 2 - Gminna Biblioteka Publiczna w Zwierzynie
- 3 - Gminna Biblioteka Publiczna w Szcząncu
- 4 - Gminne Centrum Kultury w Niegosławicach z/s w Gościeszowicach
- 5 - Ośrodek Kultury i Biblioteka w Trzebielu

Infrastruktura knihoven 2016–2020

- Předkladatel:
Obecní veřejná knihovna v Szczańci
- Název projektu:
Přestavba objektu pro využití nového sídla Obecní veřejné knihovny v Szczańci
- Celkové náklady:
888 622 zł
- Přiznaná částka:
641 248 zł

Obecní veřejná knihovna v Szczańci

Obecní veřejná knihovna v Szczańci

Infrastruktura knihoven 2016–2020

Województwo opolskie

- 1 - Namysłowski Ośrodek Kultury
- 2 - Oleska Biblioteka Publiczna (2 obiekty)
- 3 - Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Gorzowie Śląskim
- 4 - Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna Krapkowice (2 obiekty)
- 5 - Centrum Kultury w Głuchołazach
- 6 - Miejska Biblioteka Publiczna w Brzegu
- 7 - Gminna Biblioteka Publiczna w Skarbimierzu

Infrastruktura knihoven 2016–2020

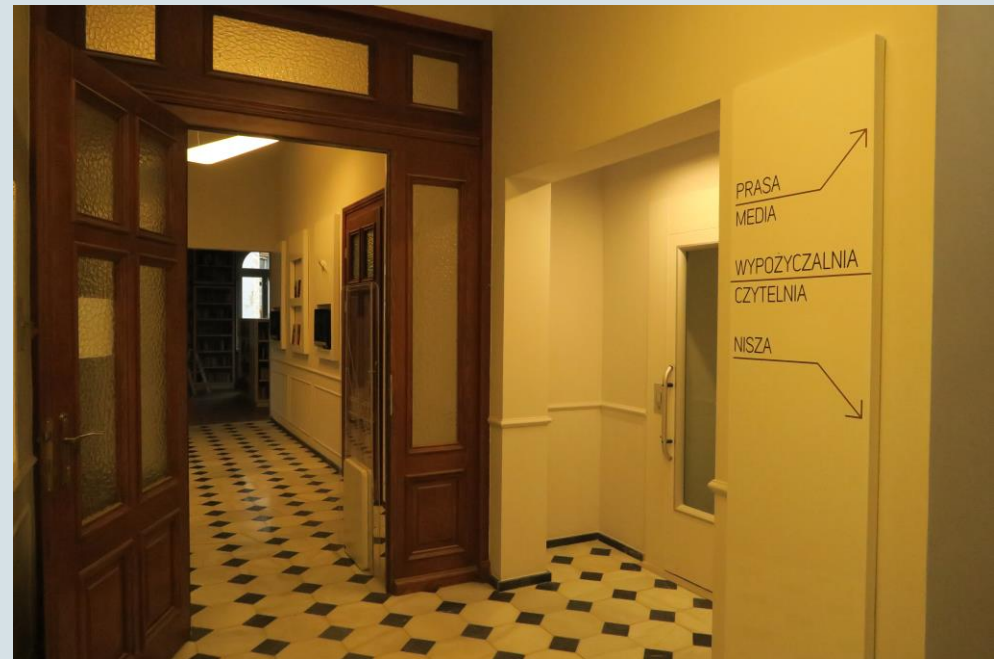

- Předkladatel:
**Městská veřejná knihovna
knížete Ludvíka I. v Brzegu**
- Název projektu:
**Přestavba spojená se zřízením
bezbariérového přístupu a
nákup vybavení Městské veřejné
knihovny v Brzegu**
- Celkové náklady:
2 305 125 zł
- Přiznaná částka:
1 725 713 zł

Městská veřejná knihovna knížete Ludvíka I. v Brzegu

Městská veřejná knihovna knížete Ludvíka I. v Brzegu

Infrastruktura knihoven 2016–2020

Województwo
kujawsko-pomorskie

- 1 - Miejska Biblioteka Publiczna Świecie
- 2 - Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna Wąbrzeźnie (2 obiekty)
- 3 - Gminna Biblioteka Publiczna w Zbójnie
- 4 - Gminna Biblioteka Publiczna Łysomice
- 5 - Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna Radziejów
- 6 - Miejska Biblioteka Publiczna w Mogilnie
- 7 - Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna Żnin

Infrastruktura knihoven 2016–2020

- Předkladatel:
Městská a okresní veřejná knihovna Witalise Szlachcickowského ve Wąbrzeźně
- Název projektu:
Stavba nového objektu Městské a okresní knihovny ve Wąbrzeźně sloužící jako Hlavní knihovny a Dětské pobočky, včetně vybavení
- Celkové náklady:
4 675 497 zł
- Přiznaná částka:
2 000 000 zł

Městská a okresní veřejná knihovna Witalise Szlachcickowského ve Wąbrzeźnie

Městská a okresní veřejná
knihovna
Witalise Szlachcickowského ve
Wąbrzeźnie

Infrastruktura knihoven 2016–2020

Województwo mazowieckie

- 1 - Gminna Biblioteka Publiczna w Czernicach Borowych
- 2 - Centrum Kultury-Biblioteki i Sportu w Lelisie (2 obiekty)
- 3 - Gminna Biblioteka Publiczna w Łysych
- 4 - Biblioteka Publiczna Gminy Andrzejewo
- 5 - Gminna Biblioteka Publiczna w Wąsewie
- 6 - Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Wyszkowie
- 7 - Biblioteka Publiczna Gminy Jadów
- 8 - Biblioteka Publiczna w Tłuszczu
- 9 - Gminna Biblioteka Publiczna Cegłów
- 10 - Gminna Biblioteka Publiczna w Latowiczu
- 11 - Gminna Biblioteka Publiczna w Siennicy
- 12 - Gminny Ośrodek Kultury Borowie
- 13 - Gminna Biblioteka Publiczna w Przyłęku
- 14 - Gminna i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rzeczniowie
- 15 - Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Iłży
- 16 - Gminna Biblioteka Publiczna w Borkowicach
- 17 - Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Piaseczno (3 obiekty)
- 18 - Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Piaseczno (drugie dofinansowanie) (4 obiekty)
- 19 - Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Piaseczno (trzecie dofinansowanie)
- 20 - Biblioteka Publiczna Gminy Grodzisk Mazowiecki
- 21 - Miejska Biblioteka Publiczna w Mszczonowie
- 22 - Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Nowym Dworze Mazowieckim
- 23 - Gminna Biblioteka Publiczna Iłów
- 24 - Miejska Biblioteka Publiczna w Sierpcu

Infrastruktura knihoven 2016–2020

- Předkladatel:
Obecní veřejná knihovna v Ceglówě
- Název projektu:
Rozšíření a přestavba Obecní veřejné knihovny v Ceglówě
- Celkové náklady:
2 463 540 zř
- Přiznaná částka:
1 823 088 zř

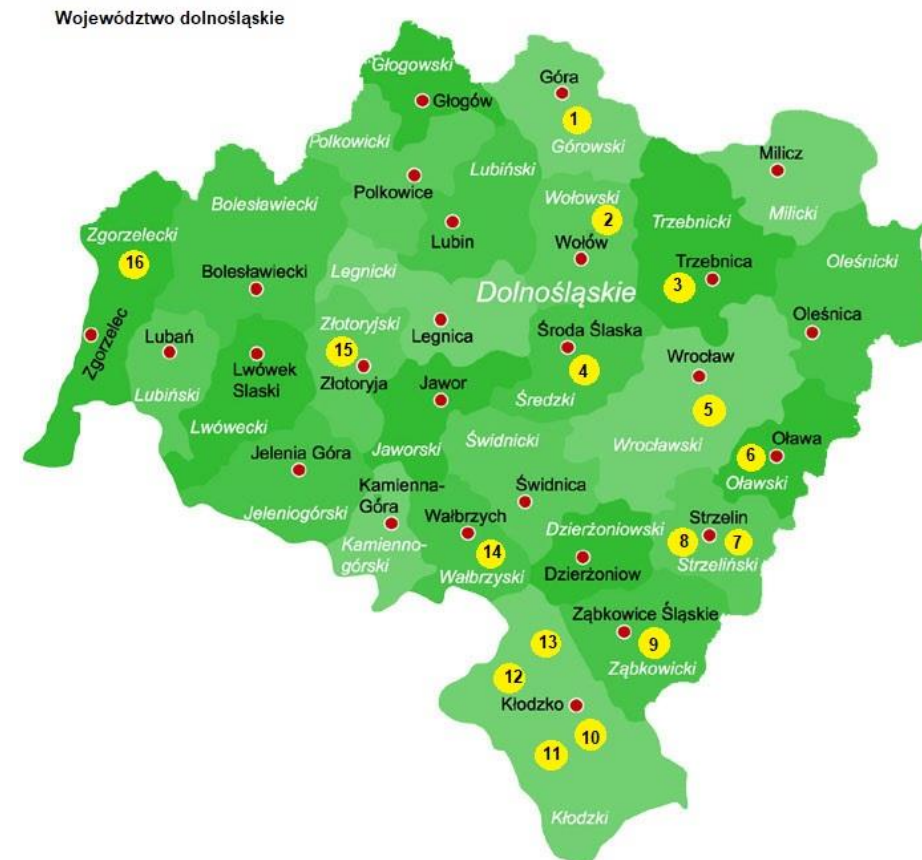
Obecní veřejná knihovna v Ceglówě

Obeční veřejná knihovna v Cegłowě

Infrastruktura knihoven 2016–2020

- 1 - Biblioteka Miejska w Górze
- 2 - Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Brzegu Dolnym
- 3 - Obornicki Ośrodek Kultury
- 4 - Biblioteka Publiczna w Środzie Śląskiej
- 5 - Gminna Biblioteka Publiczna w Mietkowie
- 6 - Gminna Biblioteka Publiczna w Domaniewie (2 obiekty)
- 7 - Gminna Biblioteka Publiczna w Borowie
- 8 - Gminna Biblioteka Publiczna w Wiązowie
- 9 - Gminne Centrum Kultury w Kamieńcu Ząbkowickim
- 10 - Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka
- 11 - Miejska Biblioteka Publiczna Polanica-Zdrój
- 12 - Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Radków
- 13 - Miejska Biblioteka Publiczna w Nowej Rudzie
- 14 - Mieroszowskie Centrum Kultury
- 15 - Miejska Biblioteka Publiczna w Złotoryi
- 16 - Miejska Biblioteka Publiczna w Zgorzelcu

Infrastruktura knihoven 2016–2020

- Předkladatel:
Městská veřejná knihovna v Polanici-Zdroji
- Název projektu:
Rekonstrukce a vybavení Městské veřejné knihovny v Polanici-Zdroji – 2. etapa
- Celkové náklady:
432 000 zř
- Přiznaná částka:
324 000 zř

Městská veřejná knihovna v Polanici-Zdroji

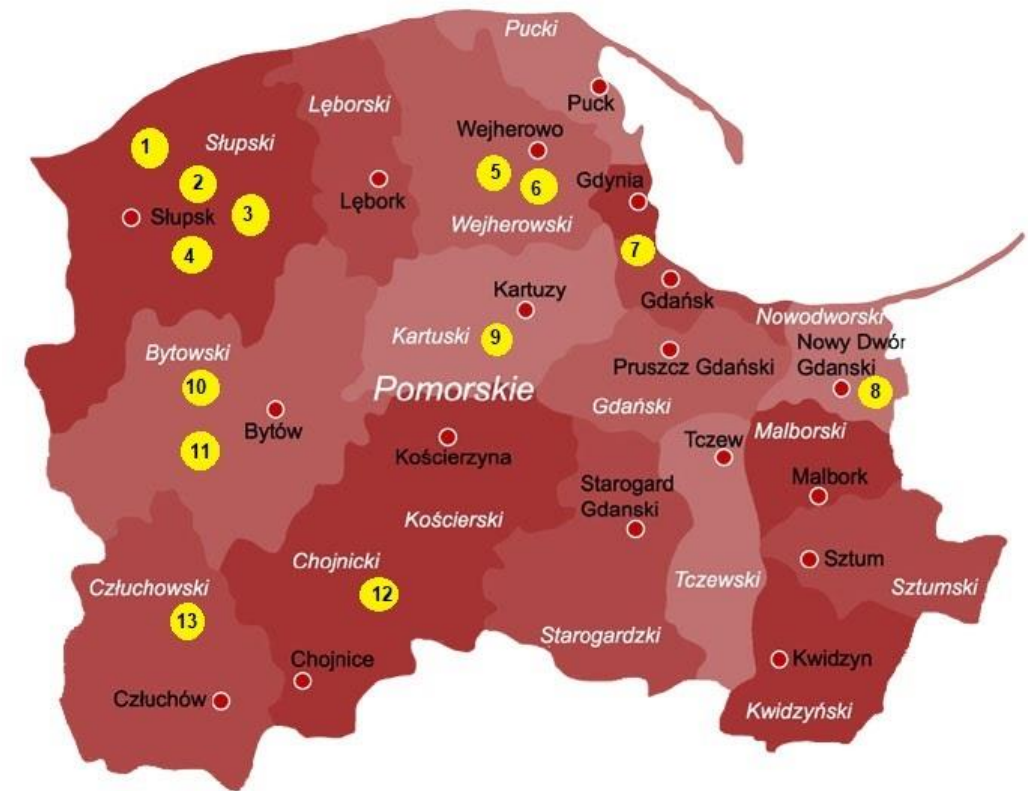

Městská veřejná knihovna v Polanici-Zdroji

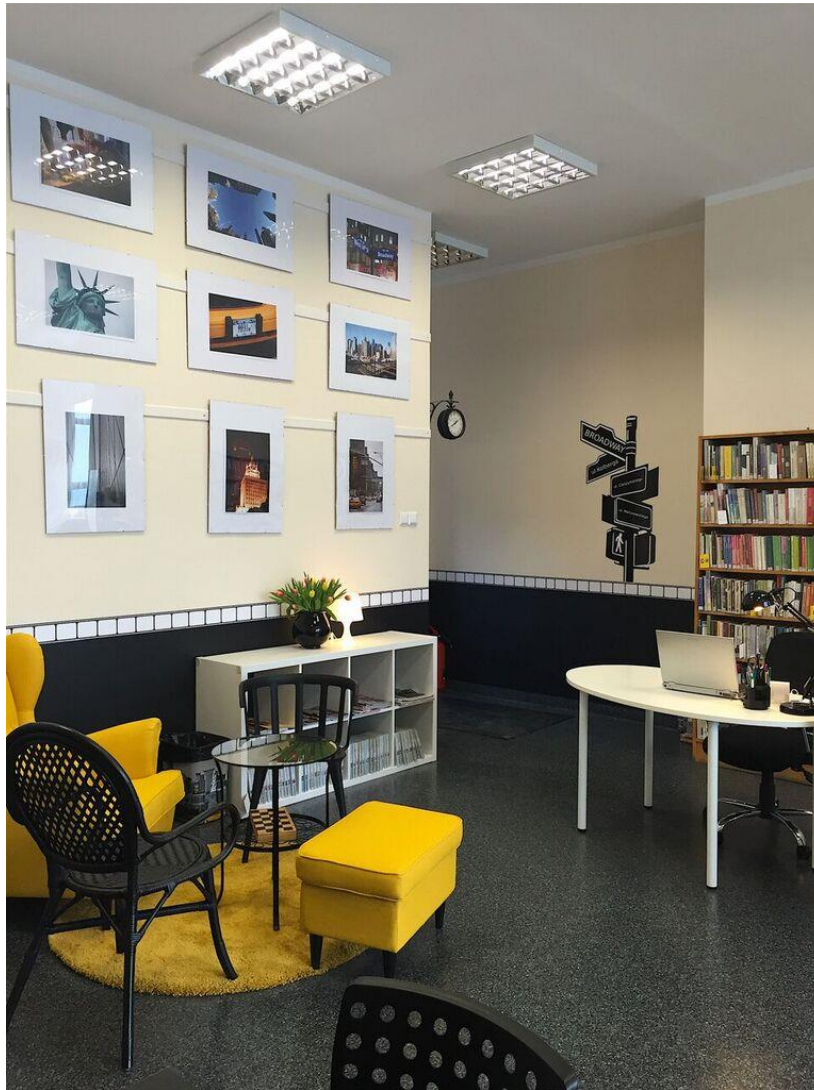
Infrastruktura knihoven 2016–2020

Województwo pomorskie

- 1 - Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Kępice (4 obiekty)
- 2 - Gminny Ośrodek Kultury w Głównychach
- 3 - Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Słupsk
- 4 - Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Kępice (drugie dofinansowanie)
- 5 - Biblioteka i Centrum Kultury Gminy Wejherowo
- 6 - Gminna Biblioteka Publiczna w Luzinie
- 7 - Miejska Biblioteka Publiczna Sopot
- 8 - Biblioteka Publiczna Gminy Sztutowo
- 9 - Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kartuzach
- 10 - Biblioteka Publiczna w Miastku (2 obiekty)
- 11 - Biblioteka Publiczna w Miastku (drugie dofinansowanie)
- 12 - Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach
- 13 - Czarneńskie Centrum Kultury

Infrastruktura knihoven 2016–2020

- Předkladatel:
**Městská veřejná knihovna
Józefa Wybického v Sopotech**
- Název projektu:
**Knihovna Brodwino –
Reaktivace!**
- Celkové náklady:
71 176 zł
- Přiznaná částka:
50 000 zł

Městská veřejná knihovna Józefa Wybického v Sopotech

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Infrastruktura knihowen 2011–2015

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Stanice kultura – Městská veřejná knihovna Floriana Ceynowy v Rumii

Pomořanské vojvodství

Počet obyvatel obce: 47 506

Přiznaná částka: **735 000 zł**

Městská veřejná knihovna F. Ceynowy v Rumii

Stanice Kultura – Městská veřejná knihovna Floriana Ceynowy v Rumii

Stanice Kultura – Městská veřejná knihovna Floriana Ceynowy v Rumii

Městská veřejná knihovna F. Ceynowy v Rumii

Městská veřejná knihovna F. Ceynowy v Rumii

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Knihovna w Szynwałdu

pobočka Okresního centra kultury a knihoven ve Skrzyszowě

Malopolské vojvodství

Počet obyvatel Szynwałdu: 3 114

Přiznaná částka: **1 000 000 zł**

Knihovna v Szynwałdu,
pobočka Okresního centra kultury a knihoven ve Skrzyszowě

Knihovna v Szyrwald, pobočka Okresního centra kultury a knihoven ve Skrzyszowě

Knihovna v Szyrwald, pobočka Okresního centra kultury a knihoven ve Skrzyszowě

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Obecní veřejná knihovna v Jabłoni

Lublińské vojvodství

Počet obyvatel obce Jabłoń: 4 224

Přiznaná částka: **1 481 570 zł**

Obecní veřejná knihovna v Jabloni

Obecní veřejná knihovna v Jabloni

Obecní veřejná knihovna v Jabloni

Obecní veřejná knihovna v Jabloni

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Obecní knihovna v Podegrodژی

Malopolské vojvodství

Počet obyvatel obce Podegrodzie: 12 315

Přiznaná částka: **1 875 000 zł**

Obecní knihovna v Podegrodži

Obecní knihovna v Podegrodži

Obecní knihovna v Podegrodži

Obecní knihovna v Poděgrodži

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Městská veřejná knihovna v Myślenicích

Malopolské vojvodství

Počet obyvatel obce: 43 106

Přiznaná částka: **1 000 000 zł**

Městská veřejná knihovna v Myšlenicích

Městská veřejná knihovna v Myšlenicích

Městská veřejná knihovna v Myšlenicích

Městská veřejná knihovna v Myšlenicích

Městská veřejná knihovna v Myšlenicích

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Obecni veřejná knihovna v Boguchwalu

Podkarpatské vojvodství

Počet obyvatel obce: 19 911

Přiznaná částka: **905 365 zł**

Obecní veřejná knihovna v Boguchwalu

Obecní veřejná knihovna v Boguchwalu

Obecní veřejná knihovna v Boguchwalu

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Obecní veřejná knihovna v Kargowé

Lubušské vojvodství

Počet obyvatel obce Kargowa: 5782

Přiznaná částka: **1 000 000 zł**

Obecní veřejná knihovna v Kargové

Obecní veřejná knihovna v Kargowé

Obecní veřejná knihovna v Kargowé

Obecní veřejná knihovna v Kargové

Obecní veřejná knihovna v Kargové

Další knihovny:

- 10 neobyčejných knihoven v Polsku

Kontakt:

INSTYTUT KSIĄŻKI
ul. Zygmunta Wróblewskiego 6
31-148 Kraków

tel. (+48) 12 61 71 900
e-mail: biuro@instytutksiazki.pl
www.instytutksiazki.pl

